

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Dato: 2. oktober 2012
Kontor: Statsretskontoret
Sagsbeh: Maj-Britt Skjoldan
Sagsnr.: 2011-7650-0002
Dok.: 548048

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT vedrørende

Forslag til lov om ændring af lov om behandling af personoplysninger, lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende, lov om hittegods og lov om skyldneres ret til at frigøre sig ved deponering (Overførsel af personoplysninger til tredjelande, afskaffelse af Ministerialtidende, bagatelgrænse for politiets behandling af hittegods m.v.) (L 15)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast af 24. august 2012 til forslag til lov om ændring af lov om behandling af personoplysninger, lov om udgivelsen af en Lovtidende og en Ministerialtidende, lov om hittegods og lov om skyldneres ret til at frigøre sig ved deponering (Overførsel af personoplysninger til tredjelande, afskaffelse af Ministerialtidende, bagatelgrænse for politiets behandling af hittegods m.v.) har været sendt i høring hos de myndigheder og organisationer m.v., der er nævnt i pkt. 13 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra følgende:

Advokatrådet, Danmarks Automobilforhandler Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Industri, Danske Advokater, Danske Revisorer, Danske Ældreråd, Datatilsynet, Domstolsstyrelsen, Finansrådet, Forbrugerrådet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Færøernes Hjemmestyre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunernes Landsforening, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Land-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

brug & Fødevarer, Procesbevillingsnævnet, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Rigspolitiet, samtlige byretter, Statsforvaltningen Hovedstaden, Statsforvaltningen Midtjylland, Statsforvaltningen Nordjylland, Statsforvaltningen Sjælland og Statsforvaltningen Syddanmark.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

2. Udformningen af lovforslaget

Lovforslaget svarer med enkelte redaktionelle ændringer til det udkast til lovforslag, der har været sendt i høring.

3. Høringssvarene

Danmarks Automobilforhandler Forening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Danske Revisorer, Danske Ældreråd, Domstolsstyrelsen, Forbrugerrådet, Færøernes Hjemmestyre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Procesbevillingsnævnet, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Rigspolitiet, samtlige byretter, Statsforvaltningen Hovedstaden, Statsforvaltningen Midtjylland, Statsforvaltningen Nordjylland, Statsforvaltningen Sjælland og Statsforvaltningen Syddanmark har ingen bemærkninger til lovforslaget eller finder, at lovforslaget ligger uden for myndighedens eller organisationens interesseområde.

3.1. Persondataloven

3.1.1. Generelt

Datatilsynet foreslår, at det præciseres, hvilke overgangsregler der gælder for ændringerne af persondataloven. Datatilsynet foreslår, at lovforslagets § 1, nr. 1 (persondatalovens § 27, stk. 5), alene finder anvendelse i de situationer, hvor kontrakten indgås efter den 1. januar 2013. Datatilsynet foreslår endvidere, at gebyrforhøjelsen i lovforslagets § 1, nr. 4 (persondatalovens § 63, stk. 2), ikke finder anvendelse på de anmeldelser, som er indgivet til og registreret hos Datatilsynet før 1. januar 2013.

I lyset af Datatilsynets bemærkninger har Justitsministeriet i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 1 (persondatalovens § 27, stk. 5), anført, at overførsel af oplysninger til tredjelande kan ske uden tilladelse fra og med den 1. januar 2013, hvor loven efter § 5 træder i kraft, hvis overførslen sker på grundlag af kontrakter, der er i overensstemmelse med Kommissionens standardkontraktbestemmelser. Det gælder, uanset om kontrakten er indgået før eller efter 1. januar 2013. Det afgørende er således, om overførslen sker på grundlag af kontraktbestemmelser, der er i fuld overensstemmelse med Kommissionens standardkontraktbestemmelser. Justitsministeriet lægger herved vægt på, at dataansvarlige, som overfører oplysninger til tredjelande på grundlag af kontrakter indgået før 1. januar 2013, ikke bør pålægges den yderligere byrde at skulle indgå nye kontrakter i de tilfælde, hvor allerede indgåede kontrakter er i overensstemmelse med Kommissionens standardbestemmelser.

Justitsministeriet har – i lyset af Datatilsynets anbefaling – i lovforslaget indsat en overgangsregel for den foreslåede gebyrforhøjelse i § 1, nr. 4 (persondatalovens § 63, stk. 2), der indebærer, at lovens § 1, nr. 4, finder anvendelse for anmeldelser og ansøgninger om tilladelser, der er kommet frem til Datatilsynet den 1. januar 2013 eller senere. Der henvises til lovforslagets § 5, stk. 2, og bemærkningerne til denne bestemmelse.

3.1.2. Persondatalovens § 27

Danske Advokater hilser ændringen af persondatalovens § 27 velkommen med henvisning til, at ændringen bidrager til afbureaukratisering, og at standardkontraktbestemmelserne er anerkendt i EU og tredjelande som forsvarlige vilkår for overførsel af personoplysninger til tredjelande.

Finansrådet byder ændringen af persondatalovens § 27 velkommen, bl.a. fordi det gør en outsourcingproces administrativt lettere. Rådet anbefaler, at der i lovforslagets § 1, nr. 1 (persondatalovens § 27, stk. 5), eller i bemærkningerne til bestemmelsen anføres retningslinjer for udfyldningen af de standardkontrakter, der er godkendt af Europa-Kommissionen. Rådet fremsætter desuden en række spørgsmål vedrørende den konkrete udformning af kontrakter, der skal leve op til lovens krav.

Som anført under pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, er det en forudsætning for, at overførsel kan ske i medfør af den foreslåede bestemmelse, at de anvendte

kontraktbestemmelser er i fuld overensstemmelse med Kommissionens standardkontraktbestemmelser. Hvis der foretages ændringer i forhold til Kommissionens standardkontraktbestemmelser, skal der indhentes tilladelse fra Datatilsynet efter stk. 4. Konkrete spørgsmål om udfyldelse og anvendelse af Kommissionens standardkontraktbestemmelser vil i øvrigt kunne rettes til Datatilsynet, der hidtil har givet tilladelse til overførslerne til tredjelande og i den forbindelse har vurderet, om de anvendte kontraktbestemmelser er i overensstemmelse med Kommissionens standardkontraktbestemmelser.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes rettigheder – at Datatilsynet skal underrettes om overførsel af oplysninger til tredjelande efter den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 1 (persondatalovens § 27, stk. 5), og at Datatilsynet skal forpligtes til at foretage stikprøvekontroller af tredjelandes efterlevelse af indgåede kontrakter om databeskyttelsesniveau.

Landbrug & Fødevarer anfører, at det er vigtigt, at anvendelsen af standardkontrakterne giver den tilstrækkelige sikkerhed for de registrerede personer, når der eksporteres personoplysninger til tredjelande. Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse er det derfor vigtigt, at Datatilsynet i den fremadrettede administration af loven er konsekvente i forhold til at bruge forbud og suspension efter lovforslagets § 1, nr. 3 (persondatalovens § 58), hvis det vurderes, at den registrerede ikke opnår den fornødne beskyttelse.

Det følger af persondatalovens § 58, stk. 1, at Datatilsynet af egen drift eller efter klage fra en registreret person påser, at behandlingen af oplysninger finder sted i overensstemmelse med loven og regler udstedt i medfør af loven.

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 3, at indsætte en ny bestemmelse i persondatalovens § 58, stk. 3, hvorefter Datatilsynet i særlige tilfælde kan forbyde eller suspendere overførsel af personoplysninger, som er omfattet af den foreslåede nye bestemmelse i § 27, stk. 5.

Som anført i lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 3, kan Datatilsynet af egen drift indlede sag om forbud eller suspension af overførsel af oplysninger. En sådan sag kan også opstå på baggrund af indsigelse fra en registreret eller Kommissionen.

Det anførte indebærer, at Datatilsynet vil påse overholdelsen af den foreslåede nye regel i persondatalovens § 27, stk. 5, som led i det almindelige tilsyn med private virksomheder, som behandler oplysninger, der er omfattet af persondataloven.

Bl.a. på den baggrund finder Justitsministeriet ikke, at der er grundlag for herudover at indføre yderligere regler om Datatilsynets kontrolvirksomhed.

3.1.2. Persondatalovens § 63

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) anfører, at FTF er betænkelig ved lovforslagets § 1, nr. 4 (§ 63, stk. 2), om at forhøje betalingen for private dataansvarliges og databehandlers anmeldelser til og ansøgninger om tilladelser fra Datatilsynet fra 1.000 kr. til 2.000 kr. FTF anfører, at en sådan forhøjelse kan medføre risiko for, at der sker færre anmeldelser og ansøgninger om tilladelse fra private virksomheder, f.eks. i forhold til behandling af følsomme og semi-følsomme oplysninger efter persondatalovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 4. Dette vil efter FTF's opfattelse kunne medføre en mindre beskyttelse af de registrerede personer, ligesom det medfører en øget økonomisk byrde for de dataansvarlige virksomheder. På den baggrund kan FTF ikke tilslutte sig forslaget om forhøjelse af gebyret i persondatalovens § 63, stk. 2.

Landbrug & Fødevarer anfører, at det er uheldigt, at der ikke er sket en løbende regulering af gebyret i persondatalovens § 63, stk. 2, hvis der har været behov derfor, da en pludselig gebyrstigning på 100 pct. principielt er en meget stor stigning, selvom der relativt set er tale om små beløb.

Som anført i pkt. 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger er forhøjelsen af gebyret fra 1.000 kr. til 2.000 kr. begrundet i, at gebyret hverken er blevet forhøjet eller pristalsreguleret siden gebyrets indførelse i 1988, og at gebyret kun kan antages at dække ca. 20 pct. af Datatilsynets omkostninger i forbindelse med anmeldelsesordningen for private dataansvarlige. Det er fortsat Justitsministeriets opfattelse, at der på denne baggrund er grundlag for at forhøje gebyret til 2.000 kr.

3.2. Retssikkerhedsredegørelsen

Advokatrådet anfører, at det er rådets opfattelse, at beskrivelsen, hvorefter der på baggrund af hidtidige redegørelser ikke er grundlag for at anta-

ge, at retssikkerhedsloven generelt har givet anledning til væsentlige problemer i praksis, ikke forekommer helt dækkende – heller ikke når henses til beretningernes eget indhold. Beskrivelser i retssikkerhedsredegørelserne fra 2011 og 2012 antyder efter rådets opfattelse, at der for så vidt angår de kommunale myndigheders anvendelse af retssikkerhedsloven består visse praktiske vanskeligheder, ligesom forståelsen for de hensyn, der ligger bag retssikkerhedslovens udgangspunkt om varsling af kontrolbesøg, synes ret beskeden.

Dette forhold taler efter Advokatrådets opfattelse i sig selv for at opretholde ordningen med årlige rapporteringer, idet der fortsat synes at være behov for at følge udviklingen i administrativ praksis på området.

Advokatrådet peger dernæst på, at de årlige redegørelser er et væsentligt og nyttigt bidrag til sikring af åbenhed i forvaltningen og til at sikre grundlaget for offentlig debat om de retssikkerhedsmæssige udfordringer. Afskaffelse af den årlige redegørelse vil derfor risikere at mindske det kvalificerede grundlag, som debatten om retssikkerhed baseres på.

Advokatrådet noterer sig endvidere, at det i lovudkastets begrundelse for at afskaffe ordningen endvidere anføres, at det er forbundet med ressourceforbrug for Justitsministeriet og øvrige involverede myndigheder at udarbejde de årlige opgørelser. Med den øgede anvendelse af IT i forvaltningen må arbejdet med at indsamle og registrere de fornødne oplysninger til redegørelsen formodes at kræve færre ressourcer end tidligere. Den ressourcemæssige besparelse ved afskaffelsen af ordningen står efter rådets opfattelse derfor næppe mål med forringelsen af det overblik over området, som redegørelserne kan give såvel Folketinget som samfundet i øvrigt.

Sammenfattende opfordrer Advokatrådet derfor til, at den del af lovudkastet, der angår retssikkerhedsredegørelserne, udgår, og at ordningen med de årlige redegørelser bevares.

Danske Advokater henholder sig til Advokatrådets høringssvar vedrørende den årlige retssikkerhedsredegørelse.

Dansk Industri opfordrer til, at ordningen med de årlige retssikkerhedsredegørelser bevares. Dansk Industri henviser således til, at de årlige redegørelser er et væsentligt og nyttigt bidrag til sikring af åbenhed i forvaltningen og til at sikre grundlaget for offentlig debat om de retssikkerhedsmæs-

sige udfordringer, som brugen af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen indebærer.

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF) anfører, at FTF ikke kan tilslutte sig forslaget om, at Justitsministeriet ikke længere skal udarbejde de årlige retssikkerhedsredegørelser til Folketinget. FTF henviser til, at ét af formålene med vedtagelsen af retssikkerhedsloven var at styrke borgernes retssikkerhed. Formålet med de årlige redegørelser til Folketinget er at styrke den offentlige interesse og debat om borgernes retssikkerhed. Formålet efter retssikkerhedsloven om at styrke borgernes retssikkerhed gælder uændret, og dermed er der tilsvarende fortsat behov for den årlige redegørelse til Folketinget.

Landbrug & Fødevarer anfører, at det er organisationens oplevelse, at der fortsat er store vanskeligheder med myndighedernes administration af retssikkerhedsloven, og at både landmænd og virksomheder, der bliver udsat for kontrol- og tilsynsbesøg, oplever myndighedernes fremgangsmåder som både uensartede og unødvendigt indgribende. Landbrug & Fødevarer er derfor ikke enig i, at retssikkerhedsloven ikke giver anledning til problemer i praksis, og en afskaffelse af den årlige retssikkerhedsredegørelse er efter Landbrug & Fødevarers opfattelse meget retssikkerhedsmæssig betænkelig.

Efter Justitsministeriets opfattelse er der en række forhold, der taler for ikke længere at udarbejde den årlige retssikkerhedsredegørelse. Der henvises i den forbindelse til pkt. 6 i de almindelige bemærkninger til det lovudkast, der har været sendt i høring. Justitsministeriet har imidlertid noteret sig, at der i en række hørings svar er givet udtryk for et ønske om, at der fortsat udarbejdes en retssikkerhedsredegørelse. På den baggrund har Justitsministeriet besluttet at lade afsnittet om retssikkerhedsredegørelsen udgå, således at der som hidtil vil blive udarbejdet en årlig retssikkerhedsredegørelse.

3.3. Øvrige bestemmelser

Herudover er der ikke i høringssvarene fremsat bemærkninger af betydning til lovudkastets øvrige bestemmelser.